

Tárgytematika / Course Description

Ökológia alapjai

MENO_VKTM018

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Dr. Molnár Judit

Félév / Semester: 2024/25/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy oktatásának célja az ökológia tárgykörébe tartozó, a mezőgazdasági mérnökképzésben szükséges, szelektált, alkalmazott ismeretek átadása, amelyek a gyakorlati munkában felmerülő problémák sikeres megoldását segítik. Az ökológia tudomány fogalmának, irányzatainak, alapfogalmainak vázlatos ismertetése után a mezőgazdaság nézőpontjából vizsgáljuk a környeztet hatásait az élőlényekre. Ez azt jelenti, hogy kisebb figyelmet fordítunk az elméleti, és nagyobb súlyt helyezünk a kísérletes ökológiai eredményeinek ismertetésére. Részletesen ismertetjük az abiotikus és a biotikus környezeti tényezők hatását, az élőlények létfeltételeire, előfordulására, és elterjedésére. Külön kiemelve foglalkozunk az antropogén környezeti hatásokkal is. A hallgatókat megismertetjük az ökológiai vizsgálatok tárgyát képező állati populáció szerkezetével, annak időbeni változásának törvényszerűségeivel (populáció dinamika, gradológia), valamint a térben és időben együtt lévő populációk együttélésének törvényszerűségeivel

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az előadások témakörei:

1. hét Az ökológia fogalma, tárgyköre és felosztása és jelentősége a mezőgazdasági termelés során;
2. hét A környék, a környezet és az ökológiai tényezők (típusai, hatásformái);
3. hét Ahőmérséklet, nedvesség, fény hatásai az állatokra;
4. hét A közeg és a táplálék, valamint a szerepük;
5. hét Peródikus környezeti változások a természetben és az élőlények alkalmazkodása (nyugalmi állapotok, fotoperiodus és a rovarok fejlődésmenete, migráció, diszperzió)
6. hét Az azonos fajú élőlények közötti interakciók és azok jelentősége;
7. hét Az eltérő fajú élőlények közötti interakciók és azok jelentősége;
8. hét Az antropogén tényezők és hatásuk az állatvilágra;
9. hét Az élő anyag szerveződése, a populáció (általános ismeretek);
10. hét A populáció szerkezeti elemei és azok meghatározása I.;

11. hét A populáció szerkezeti elemei és azok meghatározása II.;
  12. hét A populáció szerkezeti elemeinek időbeni változása (populáció dinamika);
  13. hét Szünökölógiai alapfogalmak, biocönózis elemei, állattársulási kategóriák;
  14. hét Szünökölógia: az állattársulások mozgásjelenségei, populációdinamikája;
-

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A hallgatók a félév során félévközi tudástesztekkel adnak számot az általuk megtanultakról. A szorgalmi időszak végéig beadandó dolgozatot nyújtanak be, amire megajánlott jegyet kapnak. Minősíthetetlen, hiányzó, vagy későn leadott dolgozat esetén vizsgaidőszakban meghirdetett vizsgaidőpontra jelentkezhetnek, aminek alkalmával írásbeli vizsgát tesznek.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Sáringer Gy. szerk. (2005): Ökológia (Fejezetek a növényvédelmi rovarok ökológiai alapjai tárgyköréből. Egyetemi jegyzet. Veszprémi Egyetem Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar, Keszthely 2005

Bakonyi G. szerk.: Állattan (Ökológiai fejezetek)

Balás G. – Sáringer Gy. (1982): Kertészeti kártevők (Környezettan – Ökológia fejezet: 115-265. oldal). Akadémiai Kiadó, Budapest, 1982

Széky P. (1979): Ökológia, a természet erői a mezőgazdaság szolgálatában.

Natura, Budapest, 1979

Széky P.: Ökológiai kislexikon. Natura, Budapest, 1983

Mayer J. (1999): Az ökológia alapjai. Szaktudás Kiadó, Budapest

---

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL